

Veileder for å vurdere behov for omsorgstjenester

Denne veilederen skal bidra til å skape en felles forståelse for hvordan vi måler et barns omsorgsbehov. Alle barn har ulike behov. Når behovene blir så store at dagene hjemme og/eller på jobb blir utfordrende over tid, kaller vi det «meromsorg». I slike tilfeller kan familier ha rett på hjelp fra oss i kommunen.

I Oslo kommune bruker vi begrepet «normalomsorg» om de grunnleggende behovene som omsorgspersoner ivaretar hos barn gjennom ulike stadier av oppveksten. For å vurdere hvilke ytelser og tjenester familiene kan ha rett på, trenger vi å beskrive hva vi regner som normale omsorgsbehov.

Nedenfor finner du en oversikt over grunnleggende omsorgsbehov barn i ulike aldre har. Vær oppmerksom på at dette kun er veiledende beskrivelser og at hver enkel familie kjenner sin situasjon best. Det som for noen er uproblematisk, kan være svært krevende for andre.

Under 1 år

I barnas første leveår har de behov for at en voksen er til stede hele døgnet. I denne alderen er det normalt at barn våkner flere ganger om nettene. Dersom de trenger at en våken voksen er til stede hele døgnet over lengre tid, så trenger de mer omsorg enn det som er vanlig.

1-3 år

En voksen må være i fysisk nærhet til barna hele døgnet. De får leke noe selvstendig, men under oppsyn. Barna begynner å spise selv og en voksen må tilberede, tilrettelegge og følge med. En voksen må hjelpe dem med alt stell. Det er normalt at barn våkner i løpet av natten og at omsorgspersoner er til stede og passer på.

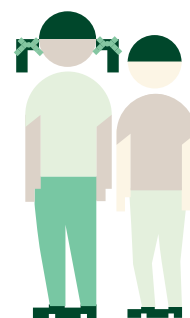
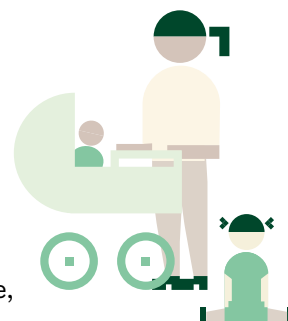
4-6 år

Barna leker gjerne selvstendig i perioder, men en voksen må være i fysisk nærhet slik at de kan se eller høre dem. For eksempel kan barn være alene i et naborom eller på en skjermet uteplass. Barna våkner sjeldnere om natten i denne alderen, men det er fortsatt normalt at det skjer, spesielt ved sykdom.

Barna kan spise selv, men trenger hjelp med tilrettelegging og ofte tilberedning. I denne perioden begynner de å gå på toalettet selv, men kan trenge hjelp. De kan også bade og stelle seg selv med veiledning og en voksen til stede. Barna får gjerne til å kle på og av seg selv, men trenger hjelp til å tilpasse klærne etter værforhold og aktivitet.

7-8 år

En voksen må være i nærheten av barna det meste av døgnet, men de kan være litt alene hvis en ansvarsperson er tilgjengelig. Det kan være eldre søsken eller en nabo. Barna kan leke selvstendig og med venner i lengre perioder, men må fortsatt ha tilgang på hjelp og støtte hvis det oppstår konflikter, skader eller uhell.

Barn i denne alderen kan besøke venner eller familie i nærheten på egenhånd, dersom trafikkforholdene tillater det. En voksen bør være med hvis de skal på en aktivitet utenfor nærområdet.

Barna kan tilberede enkel mat selv og spiser selvstendig. De klarer toalettbesøk og stell selv, men trenger noe tilrettelegging og veiledning. For eksempel ved tannpuss og kroppsvask, og for å tilpasse klær etter været og aktiviteten. Under normale forhold er det sjeldent at barna våkner om natten. I sykdomsperioder er det fortsatt normalt at de våkner og har behov for en voksen. Barn i denne alderen trenger hjelp til å strukturere dager og aktiviteter, og trenger hjelp med ting som å sette grenser og vurdere risiko.

9–12 år

En voksen må stort sett være tilgjengelig det meste av ettermiddagen og kvelden, selv om barna gjerne kan være alene hjemme i kortere perioder. De kan også gjøre mye uten en voksen i nærheten, som å sykle til skolen, besøke venner og dra på fritidsaktiviteter (dersom trafikkforholdene tillater det). Barn må alltid ha mulighet til å få tak i en voksen hvis det skulle skje noe.

Barna klarer fint å stelle seg selv, men trenger veiledning og å bli minnet på når de skal gjøre det. De kan også delta i husarbeid og ha ansvar for noen faste oppgaver. Barn i denne alderen har behov for å bli fulgt opp av en voksen for å strukturere og tilrettelegge dagen, og de har behov for støtte i lek, lekser og andre aktiviteter.

13–16 år

Barna kan være en del alene og klarer seg selv i lengre perioder om dagen, for eksempel fra skolen er ferdig til foreldre kommer hjem fra arbeid. I denne alderen trenger barn tydelig oppfølging og støtte fra voksne rundt seg. De trenger også en del støtte og veiledning i situasjoner hvor de tester grenser, for eksempel med tanke på vennskap, skole, seksualitet og rus. Barna kan delta på ting uten voksne, men kan ha behov for hjelp med å komme seg til og fra aktiviteten. De kan også delta i husarbeid og ha faste oppgaver hjemme.

17–18 år

Omsorgsbehovet for dette alderstrinnet varierer veldig ut ifra modenhet og personlighet. De kan være alene i lengre perioder. De klarer seg for det meste selv, men trenger fortsatt oppfølging, råd og veiledning fra voksne. Omsorgspersoner må vise at de er engasjerte og støttende.

I denne alderen klarer man å komme seg til og fra venner og aktiviteter på egenhånd, men kan ha behov for å bli kjørt og hentet. Man kan også lage mat selv og være med på vanlig husarbeid.

